

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Кафедра міжнародної інформації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора з навчальної
роботи

«___» _____ 20__ року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

для студентів

галузі знань **0302 Міжнародні відносини**

напряму підготовки **6.030204 - Міжнародна інформація**

кластеру **Міжнародний інформаційний менеджмент**

КИЇВ – 2013

Навчальна програма дисципліни **«Інформаційний менеджмент»** для студентів *галузі знань 0302 Міжнародні відносини, напряму підготовки 6.030204 – Міжнародна інформація, кластеру Міжнародний інформаційний менеджмент.*

«___» _____ 2013 року – 11 с.

Розробники: к.е.н, доцент **Литвиненко Наталія Павлівна**,
ас.Лук'янчикова **Вікторія Юріївна**

Обговорено та рекомендовано до видання Науково _____ -методичною радою Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Протокол від «___» _____ 20__ року №___

Голова науково-методичної ради _____ (_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

© Н.П.Литвиненко, В.Ю.Лук'янчикова, 2013 рік
© _____, 201_ рік
© _____, 201_ рік
© _____, 201_ рік

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної «Інформаційний менеджмент» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» з *галузі знань* 0302 - міжнародні відносини, *спеціальності* – 6.030204 міжнародна інформація.

Предметом вивчення дисципліни є управління проектами і засобами інформатизації на об'єктах будь-якого рівня політичних, соціальних та економічних систем.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Інформаційний менеджмент» базується на циклі дисциплін професійної та практичної підготовки, зокрема «Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах», «Інформаційне забезпечення управлінської діяльності», «Сучасні інформаційні системи та технології», «Міжнародна інформаційна безпека», «Інформаційні технології в прогнозно-аналітичній діяльності», «Менеджмент і маркетинг», «Управління інформаційними ресурсами в міжнародних відносинах».

Курс складається з *двох змістових модулів*. *Перший* присвячений основам управління інформаційною службою. *Другий* – безпосередньо основам функціонування компонентів інформаційного суспільства на базі інформаційного менеджменту.

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

1.1. **Мета дисципліни** «Інформаційний менеджмент» - надати студентам ґрунтовних знань та вмінь у сфері управління інформаційними ресурсами та інформаційними системами на об'єктах будь-якого рівня політичних, соціальних та економічних систем в інформаційному суспільстві XXI століття.

1.2. **Основні цілі та завдання дисципліни** «Інформаційний менеджмент» надати студентам *знання про*:

- теоретико-методологічні засади управління інформаційною службою;
- основні поняття та зміст інформаційного менеджменту;
- прикладні методи та моделі управління інформацією.

а також *сформувати вміння і практичні навички з*:

- впровадження та експлуатації інформаційних систем;
- організації та проведення інформаційної діяльності на будь-якому об'єкті (як інформаційної, так і неінформаційної сфери)
- управління інформаційними технологіями відповідно до міжнародних стандартів і методологій;

- аналізу та реорганізації діяльності організації з метою підвищення рівня її інформатизації.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати:

- сутність інформації та її роль в сучасному суспільстві;
- сутність інформаційних систем, їх ефективність, класифікацію та роль;
- специфіку використання та експлуатації інформаційних систем.
- особливості формування технологічного середовища інформаційної системи;
- функціональні задачі управління та їх реалізацію в умовах розвитку інформаційних технологій;
- планування в середовищі інформаційної системи;
- специфіку формування організаційної структури в області інформатизації;
- особливості формування інноваційної політики та впровадження інноваційних програм;
- особливості управління персоналом в сфері інформатизації;
- сутність управління капіталовкладеннями в сфері інформатизації;
- формування та забезпечення комплексної захищеності інформаційних ресурсів;
- правові аспекти інформаційного менеджмента;
- значення інформаційного менеджмента в міжнародних відносинах.

вміти:

- організувати інформаційне обслуговування органів управління будь-якого рівня;
- розробляти основні контури ІТ-стратегії та ІТ-політики організації залежно від конкретної ситуації;
- оцінювати рівень інформатизації об'єкта;
- аналізувати та реорганізовувати діяльність організації з метою підвищення рівня її інформатизації;
- вибирати готові ІТ-рішення, та обґрунтовувати свій вибір;
- визначати інформаційні потреби користувачів;
- виявляти резерви підвищення ефективності інформаційної діяльності структур (держави, корпорації, служби тощо) та вміти мобілізувати їх;
- вивчати, узагальнювати й впроваджувати на практиці вітчизняний і зарубіжний досвід управління інформаційними технологіями і системами, інформаційною інфраструктурою тощо.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 год. (3 кредити *ECTS*) зокрема: лекції – 30 год., семінарські заняття – 15 год., самостійна робота – 63 год.

2. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

3. Засоби діагностики успішності навчання

3.1 Знання та розуміння студентів оцінюється за допомогою: доповідей, аналітичних записок, тематичних досліджень, здійснення аналітики, групової роботи, опитування у різних формах.

3.2. Когнітивні навички (навички мислення) оцінюються через: аналіз, аналітичні роботи, оцінювання усіх частин окремих модулів, включаючи самостійну роботу.

3.3 Практичні навички студентів оцінюються за допомогою: індивідуальних практичних робіт, доповідей, комбінованих тестів; написання практичних робіт, аналізу ситуацій, моніторингу ЗМІ, порівняльного аналізу міжнародних новин.

3.4 Контроль знань здійснюється за модульно-рейтинговою системою, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки (100%)** включає: презентацію (20%), глибинність методології у репрезентованому дослідженні (20%), здійсненність та узгодженість пропозицій (20%), ступінь оригінальності (20%) та визначення методологічних проблем теми, ситуації (20%) та **оцінювання практичної підготовки (100%)** включає: якісну цілісність спостереження (25%), здатність оцінити проблему (25%), ідентифікацію шляхів і методологію вирішення проблеми, яка виникла чи може виникнути (25%), окреслення шляхів вирішення специфічних (неординарних) проблем (25%).

Контроль якості вищої освіти, засоби діагностики та методи оцінювання детально зазначені у «Положенні про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» та відповідно у робочих програмах навчальних дисциплін.

4. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ІНФОРМАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК БАЗОВИЙ КОМПОНЕНТ ПОБУДОВИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

ТЕМА 1. Поняття та особливості інформаційного менеджменту як сфери управління (14 год.)

Поняття інформаційного менеджменту. Сфера, основні задачі та цілі інформаційного менеджменту. Правові аспекти інформаційного менеджменту.

Інформація для стратегічних рішень. Інформація для тактичних рішень. Інформація для вирішення оперативних питань.

ТЕМА 2. Основи управління інформаційною службою: задачі, організаційна структура, проблеми (14 год.)

Особливості організації в сфері обробки інформації на підприємстві. Організація обробки інформації на підприємстві.

Поняття “управлінська інформація”. Типи та категорії управлінської інформації.

Концепція сервісної моделі ІТ в діяльності інформаційної служби. Модель процесів інформаційної служби ІТІЛ/ІТSM.

ТЕМА 3. Особливості управління персоналом в сфері інформатизації (10 год.)

Особливості управління персоналом в сфері інформатизації. Проблеми персоналу інформаційних систем.

Роль інформаційних менеджерів в організації. Роль інформації в діяльності менеджера.

Менеджмент змін в прикладних сферах при їх інформатизації. Характеристика умов введення змін.

ТЕМА 4. Управління життєвим циклом інформації. Стратегічне планування в середовищі інформаційної системи підприємства

Сутність концепції управління життєвим циклом інформації (ІLM). Бізнес-задачі та процес ІLM. Технології й архітектури ІLM-рішень.

Основи стратегічного планування інформаційних систем. Організація стратегічного планування. Ефективність стратегічного планування.

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.
ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО ТА КОМПОНЕНТИ
ІНФОРМАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТА****ТЕМА 5. Управління інформаційними системами на сучасному етапі (14 год.)**

Історія розвитку стандартів управління. Стандарт ERP. Стандарт MRP. Стандарт MRP-II. Характеристика APS-систем. Сутність та перспективи розвитку СІМ-систем (Computer Integrated Manufacturing).

Модель корпоративного управління інформаційними технологіями - ІТ Governance. Стандарти і методології, що використовуються в системі ІТ Governance.

ТЕМА 6. Функціонування компонентів інформаційного суспільства на базі інформаційного менеджменту (10 год.)

Сутність та особливості інформаційної логістики. Принципи побудови інформаційних логістичних систем.

Консалтинг та інформаційний менеджмент. Класифікація консалтингових послуг в галузі інформаційних технологій.

Сутність та особливості бізнес-реінжинірингу. Системне проектування корпоративних інформаційних систем.

ТЕМА 7. Управління інформаційними технологіями за COBIT (10 год.)

Опис стандарту COBIT. Управління й аудит ІТ відповідно до COBIT. Принципи управління ІТ відповідно до COBIT. Принципи ІТ-аудиту відповідно до COBIT. Моделі проведення ІТ-аудиту. Взаємозв'язок COBIT з іншими методиками і стандартами Спільне використання ITIL і COBIT.

ТЕМА 8. Економічна ефективність діяльності інформаційної служби (10 год.)

Поняття економічної ефективності ІС та проблеми її оцінювання. Методики оцінювання ефективності ІТ- інвестицій та їх використання.

Економічна ефективність діяльності інформаційної служби організації. Вимірювання результативності інформаційної служби і збалансована система показників (BSC).

Управління капіталовкладеннями в сфері інформатизації. Прийняття рішень про інвестиції в сферу ІТ.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Васюхин О. В. Информационный менеджмент : Учебное пособие / О. В. Васюхин, А. В. Варзунов. — Санкт-Петербург, 2010.
2. Гринберг А.С. Информационный менеджмент / А.С. Гринберг, И.А. Король – М.:Юнити–Дана, 2003.– 250 с.
3. Шанченко Н.И. Информационный менеджмент/ Н.И. Шанченко. - Ульяновск: УлГТУ, 2006.
4. Симонов, Ю.Ф. Информационный менеджмент : учебное пособие / Ю.Ф. Симонов, В.В. Бормотов. – М. : Феникс, 2006.
5. Костров А. В. Основы информационного менеджмента. 2-е изд., перераб. и доп./ А.В. Костров. — М.: Финансы и статистика, 2009.

Додаткова література:

1. Макаренко Є.А. Аналітика, експертиза, прогнозування: Антологія/ Є.А. Макаренко, М.М.Рижков, М.А. Ожеван. - К.: Наша культура і наука, 2003.
2. Костров А.В. Основы информационного менеджмента: Учебное пособие/ А.В. Костров. - М: Финансы и статистика, 2001.
3. Гиляревский Р.С. Информационный менеджмент: управление информацией, знанием, технологией. — СПб.: Профессия, 2009.
4. Матвієнко О.В., Цивін М.Н. Основи менеджменту інформаційних систем.- К.:Центр навчальної літератури, 2005.
5. Родкина Т.А. Информационная логистика. – М.: “Экзамен”, 2001 г.
6. Матвієнко О.В. Основи інформаційного менеджменту: Навч.посібник.- К.:Центр навчальної літератури, 2004.
7. Шморгун Л. Г. Менеджмент організацій : навч. посіб. / Шморгун Л. Г. – К. : Знання, 2010. – 452 с.
8. Веревченко А.П. Информационные ресурсы для принятия решений / А.П. Веревченко. – М.: Академический проект, 2002.– 325 с.
9. Годин В.В., Корнеев И.К. Управление информационными ресурсами.- М. ИНФРА, 1999.
10. Липчук В.В. Маркетинговий аналіз: Навч. посібник./ В.В. Липчук, І.Б. Яців, Б.М. Гошко, О.Й. Гошко. – К.: Академвидав, 2008. – 216с.
11. Ларина М. В. / Применение методологии информационного менеджмента в документационном обеспечении управления / М. В Ларина // Автоматизация делопроизводства и электронный документооборот в органах власти. — 2004.
12. Карпенко О. О. Аналітико-синтетична обробка документної інформації / О. О. Карпенко. — Харків, 2010.
13. Carl Shapiro, Hal R. Varian. Information Rules: A Strategic Guide to the Network Economy. Harvard Business School Publishing, January 1998.
14. Commercial Solutions Training & Development <http://www.commercial-solutions.com/>

15. Мануэль Кастельс. Информационная эпоха: экономика, общество, культура. - Государственный университет Высшая школа экономики. – Москва, 2000.
16. Маклаков, С.В. BPwin и ERwin. CASE-средства разработки информационных систем / С.В. Маклаков. – М. : ДИАЛОГ-МИФИ, 2000.
17. Kelly, Kelvin New rules for the new economy: 10 radical strategies for a connected world. – Viking, 1998. – 180 p. Bell D. The coming of post-industrial society. N. Y., 1973.
18. Jones, S.G. Understanding Community in the Information Age //Cybersociety. Ed. by S.G.Jones. Thousand Oaks, CA., 1995.
19. Lasswell, H. The Structure and Function of Communication in Society //Reader in Public Opinion and Communication. Ed. by V.Berelson andM.Janowitz. 2nd. Ed. New York, 1966, P. 178.
20. Басовский Л. Е., Управление качеством: Учебник./ Л. Е. Басовский, В.В. Протасьев - М.: Инфра-М, 2000. - 212с.
21. Сумець О.М.: Основи операційного менеджменту/ О.М. Сумець. - К.:ВД "Професіонал", 2004 – 416с.
22. Школа І.М. : Операційний менеджмент.Практикум/ О.В. Михайловська, І.М. Школа. - Чернівці: Книжки - ХХІ, 2004 - 374 с.
23. Котляров С.А. Управление затратами: Учеб. Пособие / С.А. Котляров. - СПб.: Питер 2001.- 160 с.
24. Тарасюк Т.М.: Управління проектами / Т.М. Тарасюк. - К.: Каравела, 2004 - 344 с.
25. Михайловська О. В. Операційний менеджмент [навч. посібник] / О. В. Михайловська. К. : Кондор, 2008. – 550 с.
26. Чейз, Ричард Б. Производственный и операционный менеджмент [10 – е издание, пер. с англ.] / Ричард Б. Чейз, Ф. Роберт Джейкобз, Николас Дж. Аквилано. М. : «И. д. Вильямс», 2008. – 1184 с.
27. Управленческая информация и закономерности ее движения. [Электронный ресурс] / Информационный портал Training World. – Режим доступа: <http://training-world.ru/business/control/375/>
28. Конспект лекцій «Основи менеджменту». Управлінська інформація і закономірності її руху [Електронний ресурс] / Інформаційний портал "Бібліотека економіста". – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/3/440.html>
29. What is ITIL? [Електронний ресурс] / Official ITIL® Website. – Режим доступу: <http://www.itil-officials.com/>
30. IT SERVICE MANAGEMENT (ITIL®) [Електронний ресурс] / Best Management Practice website. – Режим доступу: <http://www.best-management-practice.com/IT-Service-Management-ITIL/>
31. Веснин В. Р. Менеджмент : учебник / Веснин В. Р. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2006. – 504 с.

32. Виноградський М. Д. Менеджмент в організації : навч. посіб. для студ. екон. спец. вузів / Виноградський М. Д., Виноградська А. М., Шканова О. М. – К. : «КОНДОР», 2002. – 654 с.
33. Виханский О. С. Менеджмент : учебник / О. С. Виханский, А. И. Наумов. – 4-е изд., перераб. и доп. – М. : Экономист, 2006. – 670 с.
34. Воронина Э. М. Менеджмент предприятия и организации / Московский международный институт эконометрии, информатики, финансов и права. – М., 2003. – 181 с.
35. Кіндрацька Г. І. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / Кіндрацька Г. І. – К. : Знання, 2006. – 366 с.
36. Колот А. М. Мотивація персоналу: підручник. / Колот А. М. – К. : КНЕУ, 2002. – 337 с.
37. Менеджмент персоналу: навч. посіб. / Данюк В. М., Петюх В. М., Цимбалюк С. О. та ін. ; за заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К. : КНЕУ, 2004. – 398 с.
38. Осовська Г. В. Менеджмент організацій : підручник. / Г. В. Осовська, О. А. Осовський – К. : Кондор, 2009. – 680 с.
39. Широкова Г. В. Теория жизненных циклов организаций: анализ основных моделей / Г. В. Широкова // Менеджмент в России и за рубежом. – 2007. – № 2. – С. 15–21.
40. Хміль Ф. І. Практикум з менеджменту організацій : навчальний посібник / Хміль Ф. І. – Львів : «Магнолія плюс», 2004. – 333 с.
41. Василишина Т. 10 главных ошибок управленцев [Електронний ресурс] / Таисия Василишина/ Журнал "HRMagazine" (№1, 2013). – Режим доступу: <http://www.management.com.ua/hrm/hrm261.html>
42. Application Information Lifecycle Management [Електронний ресурс] / Интернет-портал Informatica Corporation. – Режим доступу: <http://www.informatica.com/ru/products/application-ilm/>
43. Information Life Cycle Management (ILM) [Електронний ресурс] / Gartner IT Glossary. – Режим доступу: <http://www.gartner.com/it-glossary/information-life-cycle-management-ilm/>
44. Information Lifecycle Management Solutions [Електронний ресурс] / Hewlett-Packard Development Company, L.P. Website – Режим доступу: <http://h71028.www7.hp.com/enterprise/cache/258941-0-0-0-121.html?404m=cache-ccto0>
45. ERP - стандарт планирования ресурсов предприятия и система [Електронний ресурс] / Інформаційний ресурс «ITstan.ru» – Режим доступу: <http://www.itstan.ru/it-i-is/erp-standart-planirovanija-resursovo-predpriyatija-i-sistema.html>
46. Стандарт MRP II (Manufacturing Resource Planning) [Електронний ресурс] / Інформаційний ресурс «ITstan.ru» – Режим доступу: <http://www.itstan.ru/it-i-is/standart-mrp-ii-manufacturing-resource-planning.html>

47. Что такое ERP система. Определение ERP. Расшифровка ERP. [Электронный ресурс] / Информационный ресурс «erp-expert» – Режим доступа: <http://www.erp-expert.narod.ru/diskr-erp.htm>
48. Миндалёв, Игорь Викторович. Стандарты управления производством MRP/ERP [Электронный ресурс] / И.В. Миндалёв/ Информационные системы в управлении. - Красноярский государственный аграрный университет, кафедра «Информационных систем и технологий в экономике» – Режим доступа: www.kgau.ru/istiki/isu/pt01.html
49. About IT Governance [Электронный ресурс] / IT Governance Ltd Website – Режим доступа: <http://www.itgovernance.co.uk/>
50. IT Governance (ITG) [Электронный ресурс] / Gartner IT Glossary. – Режим доступа: <http://www.gartner.com/it-glossary/it-governance/>
51. Блинов А.О. Управленческое консультирование: Учебник для магистров / Блинов А.О., Дресвянников В.А./ Изд-во Дашков и К, 2013 г. - 212 с.
52. Реинжиниринг бизнес-процессов: этапы разработки и реализации [Электронный ресурс] / Центр дистанционного образования «Элитариум» – Режим доступа: http://www.elitarium.ru/2012/11/14/reinzhiniring_biznes_processov_jetapy_razrabotki_realizacii.html
53. Хаммер, Майкл. Реинжиниринг корпорации. Манифест революции в бизнесе [Электронный ресурс] / Майкл Хаммер, Джеймс Чампи / Электронная библиотека "e-reading.co.uk" – Режим доступа: <http://www.e-reading.co.uk/book.php?book=70371>
54. COBIT 4.1: Framework for IT Governance and Control [Электронный ресурс] / ISACA – Режим доступа: <http://www.isaca.org/knowledge-center/cobit/Pages/Overview.aspx>
55. Стандарт CobIT. Управление и аудит информационных технологий. Особенности проведения внешнего аудита ИТ. [Электронный ресурс] / CITforum – Режим доступа: http://citforum.ru/consulting/standart_cobit/article1.1.2003130.html
56. Васильків Н.М. Опорний конспект лекцій з дисципліни "Ефективність інформаційних систем". — Тернопіль: Економічна думка, 2005. - 98 с.
57. Скрипкин К.Г. Экономическая эффективность информационных систем./ К.Г. Скрипкин / ДМК Пресс, 2002 г. - 253 с.